

Klíčová slova

Polabští Slované, slovanské Polabí, Obodrité, populus, gens, nacio, stát, Meklenbursko–Přední Pomořansko, obodritský kmenový svaz

Abstrakt

Diplomová práce analyzuje a interpretuje zlomové události v průběhu státotvorného procesu tzv. obodritského kmenového svazu v období let 789–1178. Zaměřuje se především na rozbor písemných pramenů, na jejichž základě představuje tři modely nadkmenových celků v Polabí. Práce především polemizuje s tradičním evolucionistickým pohledem na vývoj kmenových svazů, který je považuje za primitivnější předchůdce raně středověkých států. V této souvislosti je zejména analyzován výchozí stav, z něhož obodritský státotvorný proces započal. Jedná se především o otázku, zdali se od vstupu Obodritů do psané historie jednalo od federaci více kmenů či o jeden velkokmen, jehož rozpad na přelomu 9. a 10. století znamenal další stupeň vývojového procesu. Pro následující období se práce snaží představit unikátní model tzv. kmenového státu, vzniklého společným působením nejrůznějších faktorů – tj. geografická poloha, aktuální politická situace v okolním prostředí, společenské změny v průběhu 11. a 12. století apod. Ve stejném duchu je v předkládané práci pojednáno i o vnitřních a vnějších faktorech, vedoucích k pádu obodritského kmenového státu na konci sedmdesátých let 12. století. Poslední část diplomové práce představuje sondu do pozdějších pramenů, jejímž úkolem je analyzovat kulturní projevy slovanského obyvatelstva po začlenění území bývalého obodritského kmenového státu do říšských struktur. Jedná se především o zmínky pozdějších vrcholně středověkých kronikářů o přežívání slovanského jazyka v Polabí, stálého užívání geografického termínu Sclavinia a slovanskou tradici meklenburských knížat, později vévodů, představujících přímé potomky posledního obodritského knížete Pribislava. Za tímto účelem jsou v závěru práce představeny kroniky autorů Ernsta Kirchberga a Mikuláše Marschalka a jejich role v tvorbě dynastické pověsti rodu meklenburských.